

Konspekt lekcji języka polskiego – klasa VII

Prowadząca: Maria Jastrzębska – Szkutnik, nauczycielka języka polskiego w Szkole Podstawowej im. J.I.Kraszewskiego w Snopkowie.

Temat: Rozpoznawanie i stosowanie imiesłów – ćwiczenia utrwalające.

Cele lekcji:

- utrwalenie wiedzy na temat imiesłów i ich stosowania,
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania imiesłów i nazywania ich rodzaju,
- doskonalenie umiejętności tworzenia imiesłów,
- rozwijanie umiejętności używania wypowiedzi z imiesłowowym równoważnikiem zdania.

Nacobezu:

- poprawnie uporządkuję imiesłowy przymiotnikowe,
- poprawnie wpiszę do tabeli czasowniki w bezokoliczniku oraz utworzę od nich wskazane imiesłowy,
- wskażę poprawnie co najmniej 3 imiesłowy przymiotnikowe i 3 przymiotniki,
- znajdę co najmniej 5 imiesłówów przymiotnikowych i 5 imiesłówów przysłówkowych w tekście,
- ułożę wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.

Metody pracy:

- przywoływanie wiedzy z poprzedniej lekcji,
- wykorzystanie ćwiczeń zamieszczonych na platformie ZPE,
- praca z tekstem.

Formy pracy: praca indywidualna, praca w parach.

Środki dydaktyczne:

- tablica interaktywna,
- laptopy z dostępem do Internetu,
- zadania interaktywne,

- tekst do analizy.

Przewidywany czas pracy: 45 minut

Proponowany przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjne:

- a) sprawdzenie listy obecności,
- b) podanie tematu lekcji,
- c) podanie celów lekcji,
- d) zapisanie nacobezu.

2. Faza wstępna: przypomnienie wiadomości o imiesłowach z poprzedniej lekcji.

1) Nauczyciel prosi uczniów, by odpowiedzieli na następujące pytania:

Co to jest nieosobowa forma czasownika?

Jakie poznaliśmy już nieosobowe formy czasownika?

Na jakie grupy dzielimy imiesłowy?

Jak dzielimy imiesłowy przymiotnikowe?

Jak dzielimy imiesłowy przysłówkowe?

2) W trakcie rozmowy z uczniami nauczyciel sporządza na tablicy schematyczną notatkę dotyczącą imiesłowów (podział na przymiotnikowe i przysłówkowe, przymiotnikowe czynne i bierne, przysłówkowe współczesne i uprzednie; charakterystyczne zakończenia).

3. Faza właściwa: wykonywanie przez uczniów zadań interaktywnych zamieszczonych na platformie ZPE. Wspólne omawianie trudniejszych ćwiczeń. Wyszukiwanie imiesłowów w tekście. Wyszukiwanie imiesłowowych równoważników zdania z tekście. Układanie w parach wypowiedzi z imiesłowowym równoważnikiem zdania.

Zadanie 1 – realizacja celów „doskonalenie umiejętności rozpoznawania imiesłowów i nazywania ich rodzaju, utrwalenie wiedzy na temat imiesłowów i ich stosowania”.

Ćwiczenie 1

Zaznacz właściwy rodzaj imiesłowu przymiotnikowego.

Imiesłów	Imiesłów przymiotnikowy czynny	Imiesłów przymiotnikowy bierny
podarty	☐	☐
rzucony	☐	☐
wołający	☐	☐
wspomniany	☐	☐
szczekający	☐	☐
uszyty	☐	☐
mówiący	☐	☐
zmazany	☐	☐

Zadanie 2 – realizacja celów „doskonalenie umiejętności tworzenia imiesłowów, utrwalenie wiedzy na temat imiesłowów i ich stosowania”.

Ćwiczenie 2

Uzupełnij tabelę brakującymi formami bezokoliczników lub imiesłowów.

Czasownik w formie bezokolicznika	Imiesłów przymiotnikowy czynny zakończony na "-ący"	Imiesłów przymiotnikowy bierny zakończony na "-ny" lub "-ty"
Wzór: pisać	piszący	pisany
tańczyć	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	wołający	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	pruty
<input type="text"/>	<input type="text"/>	karany
liczyć	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	śpiewający	<input type="text"/>

Zadanie 3 – realizacja celu „doskonalenie umiejętności rozpoznawania imiesłowów.”

Ćwiczenie 3

Przyporządkuj podane wyrazy do odpowiednich kategorii.

Imiesłów przymiotnikowy

Przymiotnik

robiący

czerwony

idealny

rozgorączkowany

zaczerwieniony

idealizujący

pisemny

wyidealizowany

gorący

robotny

pisany

Zadanie 4 – realizacja celu „doskonalenie umiejętności tworzenia imiesłówów, utrwalenie wiedzy na temat imiesłówów i ich stosowania”.

- 1) Przed wykonaniem zadania – nauczyciel przywołuje wiedzę uczniów na temat czasowników dokonanych i niedokonanych, przypomina związek aspektu czasownika z tworzeniem określonych imiesłówów przysłówkowych.
- 2) Nauczyciel zapisuje najważniejsze informacje na tablicy.

Ćwiczenie 4

Uzupełnij tabelkę. Od czasowników dokonanych utwórz imiesłowy przysłówkowe uprzednie, a następnie czasowniki niedokonane i od nich – imiesłowy przysłówkowe współczesne.

Czasownik dokonany	Imiesłów przysłówkowy uprzedni (-wszy / -wszy)	Czasownik niedokonany	Imiesłów przysłówkowy współczesny (-ący)
napisać	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
namalować	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
zbudować	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
przyjść	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
zagrać	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
przeliczyć	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Zadanie 5 – praca z tekstem, realizacja celów „doskonalenie umiejętności rozpoznawania imiesłowów i nazywania ich rodzaju, utrwalenie wiedzy na temat imiesłowów i ich stosowania”.

- 1) Uczniowie dostają pliki z tekstem. Wykonują pierwszą część polecenia – wyszukują i zaznaczają imiesłowów.
- 2) Po upływie wyznaczonego czasu nauczyciel omawia z uczniami poprawność wykonania zadania.
- 3) Następnie uczniowie odnajdują wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.
- 4) Na koniec uczniowie w parach układają samodzielnie wypowiedzenie z imiesłowowymi równoważnikami zdania. Wskazane osoby odczytują wypowiedzenia.

Przeczytaj tekst. Znajdź w nim imiesłowów – co najmniej 10 i zaznacz je w następujący sposób:

-imiesłowów przymiotnikowe kolorem czerwonym,

-imiesłowów przysłówkowe kolorem zielonym.

Pamiętaj, że imiesłowów przymiotnikowe się odmieniają przez przypadki!

Zawsze sprawdź, od jakiego bezokolicznika pochodzi wyraz.

Daniel Defoe to pisarz angielski, syn Jamesa Foe, rzeźnika w dzielnicy Stoke Newington w Londynie. Dodał do swego nazwiska arystokratycznie brzmiące "De" i stosował je odtąd jako pseudonim literacki. Uważany jest za prekursora anglojęzycznej powieści. Drukował artykuły w jednym z pism, wspierając jedno z ugrupowań politycznych. Za działalność polityczną został aresztowany i przykuty do pręgierza.

Jedną z wielu książek pisarza są „Przypadki Robinsona Kruzoa”, powieść opowiadająca o losach tytułowego bohatera, który nie chcąc pracować w sklepie ojca, ucieka z domu. Ma pecha, gdyż pierwszy statek, którym płynie, rozbija się. Trafiwszy na drugi okręt, uczy się na nim sztuki żeglarskiej. Podczas jednej z podróży statek zostaje napadnięty, a Robinson, wraz z innymi, wzięty do niewoli mauretańskiej. Po dwóch latach ucieka, wraz ze swym towarzyszem Ksurym i płynie do Brazylii, gdzie staje się plantatorem. Pewnego dnia wyrusza znów do Afryki. Podczas sztormu jego statek rozbija się o przybrzeżne skały, a Robinson jest jedynym ocalałym. Trafia na bezludną wyspę. Powoli zagospodarowuje się na niej, buduje dom, uprawia zboże, oswaja kozy i papugę, wytwarza naczynia. Zdobywszy przedmioty z innego rozbitego statku, tworzy ze swojej siedziby prawdziwą twierdzę. Któregoś dnia, słysząc ludożerców planujących zjedzenie jakiegoś człowieka, rusza mu na ratunek. Uratowanego młodzieńca nazywa Piętaszkiem.

Powieść o przygodach Robinsona Kruzoe do końca XIX wieku była najczęściej wydawaną, tłumaczoną i interpretowaną książką w historii. W sumie doczekała się ponad 700 różnych edycji i adaptacji.

4. Faza końcowa: podsumowanie wiadomości, ewaluacja za pomocą ankiety – formularz Google.